

et Samarbejde. Det ærede Medlem har ganske sikkert Ret i, at der kan bygges gode Etkammersystemer op, jeg tror, at der ogsaa kan bygges gode Tokammersystemer op; det kommer ganske an paa, hvilket Princip der er nedlagt i hver af disse Forfatningssystemer. Det ærede Medlem henviste til, at der i Juni-Grundlovens Dage fra Bondevennernes Side var blevet foreslaaet Etkammersystemer. Det ærede Medlem vil sikkert erindre, at der ogsaa fra andre Sider blev foreslaaet Etkammerforfatninger. Under Forfatningsforhandlingerne foreslog J. E. Larsen et Etkammer, og senere endog Andrae et Etkammer. Jeg tror, at disse Etkammersystemer vare langt daarligere end et godt Tokammersystem. Det var Etkammersystemer, hvor man lod den ene Forsamling, hvoraf Tinget bestod, vælge ved forskellig Valgret, saaledes at man ind i Tinget førte den Modsætning, vi i vor nuværende Forfatning have faaet mellem de to Kamre. Jeg tror, at et Etkammersystem, hvori to forskellige Principper ere indgaaede, ikke danner en god Forfatning.

Men Etkammersystemer, der ere byggede paa den almindelige Valgret, tror jeg ogsaa kunne være daarlige. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) henviste til, at den Forfatning, de foreslog, væsentlig var den norske Forfatning i Forbindelse med den svejtsiske. Det er muligt, at det er Tanken, men det kan ikke ses, at det er de ærede Medlemmers Tanke. Hvis man ser paa det Forslag, de fremsætte, er det den svejtsiske Forfatning med dens Folkeafstemningssystem, der er kædet sammen med den græske Forfatning og ikke med den norske. Men lige saa vist som det ærede Medlem har Ret i, at den norske Forfatning i store nationale Situationer har vist sig at indeholde en meget betydelig Kraft, tror jeg, ingen tør paastaa, at den græske Forfatning har vist sig at indeholde meget andet end Kraftesløshed. Det Forslag, der er fremsat af Socialdemokratiet, indeholder ingen Antydning af, at man vil gaa det norske Etkammersystems Vej, nemlig den: efter at Etkammeret er valgt da at dele det saaledes valgte Ting i to Kamre, der forhandle Sagerne hver for sig og derved sikre en rolig og overvejet Behandling, og saa kræve, at der skal være Overensstemmelse mellem de to Kamre, for at et Resultat skal kunne tilvejebringes, men saa ganske vist ogsaa sige, at naar Uoverensstemmelse finder Sted, denne da kan løses gennem Fællesafstemning i det ene Kammer, dog

atter saaledes, at der kræves kvalificeret Majoritet til Lovens Vedtagelse. Nu er det saaledes, at det norske Storting jo er valgt ved absolut direkte og lige Valgret, men ikke desto mindre har Forholdet været dette, at naar dette Storting deles i Odelstinget og Lagtinget, har Lagtinget følt det som sin særlige Opgave at forholde sig kritisk overfor de Forslag, der behandles først i Odelstinget, og at det paa mange Maader har virket som et Andet- eller Førstekammer, hvilken Benævnelse man nu vil anvende, der i nogen Maade virkede som en Dæmper, regulerende paa det andet Tings Beslutning, men ogsaa saaledes, at der netop i Tingets samlede Afstemninger alligevel var den fornødne Kraft til at føre velovervejede og afklarede Afgørelser frem. Hvis man ser paa andre Etkammersystemer, f. Eks. det nyeste af alle Etkammersystemer, det finske, vil man se, at der ogsaa i dette er indført en Række Bestemmelser, der tilsigte at hindre Misbrug af Flertalsmagten eller uovervejede Beslutningers Ikrafttræden som Lov, og at man der har indført meget vidtgaaende Bestemmelser af en saadan Art, at jeg tror, de ville vise sig farlige for et frugtbringende Lovarbejde, idet der kræves meget store, kvalificerede Flertal for at gennemføre vigtige Afgørelser. I Virkeligheden vil derfor et saadant Etkammersystem som det norske eller det finske paa mange Maader virke som et Tokammersystem, naar disse Tokammersystemer ere indrettede saaledes, som efter min Opfattelse kun det gode Tokammersystem kan indrettes, nemlig bygget paa den almindelige Valgrets Grund for begge Tings Vedkommende og saaledes, at Samarbejde mellem Tingene, ikke Modsætningerne, er Forfatningens bærende Princip.

Men Forfatningsarbejdet, Forfatningsdiskussionen skrider overalt i Verden fremad, deri har det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) saa fuldkomment Ret, og nye Forfatningstanker dukke stadig paa ny op overalt i Verden. Saaledes som man tænker sig det engelske Forfatningsspørgsmaal løst nu, er det i Virkeligheden ved Bevarelsen af et ganske forældet Førstekammer eller Andetkammer, som man kalder det derovre, Lordernes Hus eller Overhuset, men saaledes, at dette paa ganske forældede Principper byggede Ting taber enhver virkelig Magt. Mange af de Mænd, der have sylet med Tanken om Forfatningsændringer, have jo ment, at Parlamentarismen og det parlamentariske System vel kunne tænkes